

პოლარული იდეების გამომხატველი მეტაფორების სტრუქტურა ქართულ,
ინგლისურ და გერმანულ ენებში

The Structure of Metaphorical Expressions of Polar Ideas in Georgia, English, and
German

ანა ჯიქიძე

*სამაგისტრო ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის მეცნიერებისა
და ხელოვნების ფაკულტეტზე გამოყენებითი ენათმეცნიერების მაგისტრის აკადემიური
ხარისხის მინიჭების მოთხოვნების შესაბამისად*

სამეცნიერო ხელმძღვანელი: თამარ სუხიშვილი, ასოცირებული პროფესორი

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

თბილისი, 2024

სარჩევი

აბსტრაქტი	1
შესავალი	2
თავი 1. მეტაფორა და მეტაფორის თეორიები.....	5
1.1 რა არის მეტაფორა	5
2.2 თეორიები მეტაფორის შესახებ.....	10
1.3 ლაკოფისა და ჯონსონის თეორია	13
1.4 მეტაფორა - კულტურის ექსპონენტი ენაში	22
თავი 2. პოლარული იდეები და მათი მეტაფორული გამოხატულება	25
2.1 ბედნიერება-უბედურება (სიხარული-მწუხარება): მეტაფორების სტრუქტურა და ანალიზი	25
2.2 სიყვარული-სიძულვილი: მეტაფორების სტრუქტურა და ანალიზი	51
დასკვნა.....	68
გამოყენებული ლიტერატურა.....	72

აბსტრაქტი

მოცემული ნაშრომი იზიარებს ლაკოფისა და ჯონსონის კონცეპტუალური მეტაფორის თეორიას იკვლევს პოლარული იდეების გამომხატველი მეტაფორების (ბედნიერება-უბედურება, სიყვარული-სიძულვილი) სტრუქტურებს ქართულ, ინგლისურ და გერმანულ ენებში. ნაშრომში განხილულია მეტაფორის რაობა, დანიშნულება, მნიშვნელობა და სხვადასხვა თეორია მის შესახებ, არისტოტელედან დაწყებული კონცეპტუალური მეტაფორის თეორიით დამთავრებული. კვლევის შედეგად გამოიკვეთა მსგავსება-განსხვავებები საკვლევ ენებში ემოციების გამომხატველი მეტაფორების სტრუქტურებს შორის. მეტაფორები განხილულია სტრუქტურული, ორიენტაციული და ონტოლოგიური სტრუქტურების ფარგლებში.

Abstract

This paper shares the ideas of Lakoff's and Johnson's Conceptual Metaphor Theory and examines the structures of metaphors expressing polar ideas (Happiness-Sadness, Love-Hate) in Georgia, English and German languages. The paper also discusses the metaphor, its meaning and purpose, and different theories about it, including Aristotle's ideas as well as conceptual metaphor theory. The research demonstrates similarities and differences between the structures of emotion metaphor in the target languages. The metaphors are discussed in the frame of structural, orientational and ontological metaphors.